

Ijtimoiy himoya sohasidagi kasbiy malakalarni
rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashi

Ijtimoiy himoya sohasi

TARMOQ MALAKA RAMKASI

TOSHKENT - 2026

“Ijtimoiy himoya sohasi” tarmoq malaka ramkasi 2025-yil 18-dekabrdagi Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha respublika kengashi majlisining 114-son bayoni bilan tasdiqlangan “Tarmoq malaka ramkasi shakli” va Milliy malaka tizimini rivojlantirish instituti direktorining 2025-yil 19-dekabrdagi 55-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqish va yangilash metodologiyasi”ga asosan Ijtimoiy himoya sohasidagi kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha tarmoq kengashi tomonidan ishlab chiqilgan.

Ijtimoiy himoya sohasi

TARMOQ MALAKA RAMKASI

Reyestr raqami:

UZ-TMR-2026-T1.0-029

1. Umumiy talablar va asosiy tushunchalar

Ushbu Tarmoq malaka ramkasi O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasi va Mashg'ulotlar milliy klassifikatoriga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, ijtimoiy himoya sohasi bo'yicha tarmoqda qo'llaniladigan bilim, ko'nikma, mas'uliyat va mustaqillik xususiyatiga qarab tasniflaydi.

Tarmoq malaka ramkasi ijtimoiy himoya sohasida malaka darajalarining yagona shkalasini belgilaydi, malakalarning qiyoslanishini ta'minlaydi, kasbiy standartlar va mutaxassislar malakasini muvofiqligini tasdiqlash hamda ularning malakasini tan olish tizimi uchun asos hisoblanadi.

Ijtimoiy himoya sohasi bo'yicha Tarmoq malaka ramkasining asosiy maqsadi mazkur sohada malaka darajalarining tizimlashtirilgan tavsifi, iqtisodiyotning istiqbollari va ustuvor yo'nalishlari hamda tarmoqning strategik rivojlanishini hisobga olgan holda Milliy malaka ramkasi asosida mavjud malakalarga qo'yilgan talablarni shakllantirish, shuningdek, tarmoqlararo kompetensiyalar va turdosh mashg'ulotlar turlarini ko'rsatgan holda kasb va lavozimlarni malaka darajalari bo'yicha xaritalashdan iborat.

Tarmoq malaka ramkasining vazifasi keyinchalik kasbiy standartlarni ishlab chiqish uchun ijtimoiy himoya sohasida joriy va istiqbolli texnologiyalarni hisobga olgan holda ishchilarning funksional xatti-harakatlari, ko'nikmalari va bilimlariga qo'yiladigan talablarni aniqlashdan iborat.

Ushbu Tarmoq malaka ramkasida quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

guruh – Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (IFUT (2.1-tahrir) bo'yicha iqtisodiy faoliyatning keng sohasini o'z ichiga olgan faoliyat turi;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kichik sinf – sinf ichidagi faoliyatning aniq turlarini ifodalovchi faoliyat turi;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

kechiktirib bo'lmaydigan holatlar – tazyiq va zo'ravonlik, shu jumladan bolalarga nisbatan zo'ravonlik, shoshilinch tibbiy va ruhiy yordamga muhtojlik, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar, ota-ona qaramog'isiz, qarovsiz va nazoratsiz qolgan bolalar va (yoki) shaxsning o'z joniga qasd qilish ehtimoli yuqori bo'lgan holatlar;

mehnat funksiyasi – kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

ijtimoiy ish – ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslarning (oilalarning) imkoniyatlarini va salohiyatini oshirishga ko'maklashadigan, ijtimoiy xizmatlar va ijtimoiy yordamni rivojlantirish orqali jamiyatda ijtimoiy o'zgarishlarga olib keladigan kasbiy faoliyat sohasi;

ijtimoiy himoya – ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxsning (oilaning) to'laqonli hayot kechirish jarayonida yuzaga kelgan og'ir ijtimoiy vaziyat bilan bog'liq cheklovlarni yengishi va jamiyat hayotida ishtirok etishi uchun boshqa shaxslar bilan teng imkoniyatlar yaratishga qaratilgan, davlat tomonidan kafolatlangan chora-tadbirlar;

ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxs – o'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslar, nogironligi bo'lgan shaxslar (bolalar), odam savdosidan jabrlangan shaxslar, yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalar, nazoratsiz va ota-ona qarovsiz qolgan bolalar, tazyiq va zo'ravonlikka uchragan xotin-qizlar va ularning voyaga yetmagan farzandlari, zo'ravonlikdan jabrlangan bolalar, ijtimoiy reyestrda kiritilgan oilalarda yashovchi shaxslar, favqulodda vaziyatlardan jabrlangan shaxslar, ozodlikdan mahrum qilish joylaridan ozod qilingan shaxslar, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan og'ir ijtimoiy vaziyatga tushib qolgan O'zbekiston Respublikasi fuqarosi, O'zbekiston Respublikasi hududida doimiy yashaydigan chet el fuqarosi va fuqaroligi bo'lmagan shaxs;

ijtimoiy xodim – ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslarga mahallada kompleks ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatishni tashkillashtirish yoki bevosita ijtimoiy xizmatlarni ko'rsatuvchi "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlarining xodimi;

sinf – guruh ichida iqtisodiy faoliyatning o'rtacha darajada (tor doirada) aniqlangan turlarini ifodalovchi faoliyat turi.

Mazkur tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar ro'yxati:

O'zbekiston Respublikasining 2016-yil 26-dekabrda "Keksalar, nogironligi bo'lgan shaxslar va aholining boshqa ijtimoiy ehtiyojmand toifalari uchun ijtimoiy xizmatlar to'g'risida"gi 415-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 2-sentabrda "Xotin-qizlarni tazyiq va zo'ravonlikdan himoya qilish to'g'risida"gi 561-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 15-oktabrdagi "Nogironligi bo'lgan shaxslarning huquqlari to'g'risida"gi 641-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2024-yil 18-oktabrdagi "Ijtimoiy xizmatlar va yordam ko'rsatish tizimi takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi 977-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2024-yil 14-noyabrdagi "Bolalarni zo'ravonlikning barcha shakllaridan himoya qilish to'g'risida"gi 996-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 1-iyundagi "Aholiga sifatli ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish hamda uning samarali nazorat tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-82-son farmoni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 28-sentabrdagi "Aholiga ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-son qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentabrdagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-fevraldagi "Nogironligi bo'lgan bolalarga ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-41-son qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 8-maydagi "Nogironligi bo'lgan shaxslarning bandligini ta'minlash tizimini takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-85-son Farmoni;

Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 8-fevraldagi "Tibbiy-ijtimoiy ekspertiza xizmati tashkiliy tuzilmasini va faoliyatini tashkil etishga oid normativ -huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi 62-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 14-oktabrdagi "Aholining ijtimoiy himoya olish huquqlarini ta'minlash hamda davlat Ijtimoiy yordami va xizmatlarini ko'rsatishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 539-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 25-yanvardagi "Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarning ta'lim olishlarini tashkil etish va ularni reabilitatsiya qilish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 46-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 11-martdagi "O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatishning sifat jihatdan yangi tizimini joriy etish to'g'risida"gi 123-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 31-maydagi "O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatuvchi Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazlari faoliyatini takomillashtirish to'g'risida"gi 316-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 25-iyundagi "Tazyiq va zo'ravonlikka uchragan xotin-qizlar va ularning voyaga yetmagan farzandlariga ijtimoiy

xizmatlarni ko'rsatish tizimini yo'lga qo'yish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 354-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 6-avgustdagi "Aholining ehtiyojmand qatlamlari uchun davlat tomonidan kafolatlangan ijtimoiy xizmatlarni ko'rsatish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 484-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 17-iyundagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini tartibga solishga qaratilgan ayrim normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi 369-son qarori;

Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 18-iyundagi "O'zgarlar parvarishiga muhtoj shaxslarga vaucher asosida yangi ijtimoiy xizmatlardan foydalanish tartibini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 376-son qarori.

Asosiy qisqartmalar:

IFUT – Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi;

MMR – Milliy malakalar ramkasi;

MMK – Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi.

2. Tarmoq malaka ramkasining pasporti

Soha (tarmoq)ning tavsifi: Ijtimoiy himoya sohasi aholining ijtimoiy jihatdan himoyaga muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlash, nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlash, voyaga yetmagan bolalarni himoya qilish, ayollarni himoya qilish, og'ir hayotiy vaziyatga tushib qolgan oilalar bilan ishlash, yakka yolg'iz va keksalar bilan ishlash va ijtimoiy ta'minot dasturlarini ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat yuritadi.

Ijtimoiy himoya sohasidagi tarmoq malaka ramkasi quyidagi iqtisodiy faoliyat turlari uchun ishlab chiqilgan:

Seksiya nomi:

N Seksiyasi – Professional, ilmiy va texnik faoliyat

P seksiyasi – Davlat boshqaruvi va mudofaa; majburiy ijtimoiy ta'minot;

R seksiyasi – Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish.

O'zbekiston Respublikasida Ijtimoiy himoya sohasidagi TMR Iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi (IFUT-2.1)ga muvofiq quyidagi iqtisodiy faoliyat turlarini qamrab oladi:

T/r	Seksiya	Bo'lim	Guruh	Sinf	Kichik sinf
1	N Seksiyasi – Professional, ilmiy va texnik faoliyat	72. Ilmiy tadqiqotlar va ishlanmalar	72.2 Ilmiy tadqiqotlar va ishlanmalar	72.20 Ijtimoiy va gumanitar fanlar sohasidagi tadqiqotlar va eksperimental ishlanmalar	72.20.0 Ijtimoiy va gumanitar fanlar sohasidagi tadqiqotlar va eksperimental ishlanmalar
2	P seksiyasi – Davlat boshqaruvi va mudofaa; majburiy ijtimoiy ta'minot	84. Davlat boshqaruvi va mudofaa; majburiy ijtimoiy ta'minot	84.1 Umumiy tushdagi davlat boshqaruvi hamda iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik boshqaruv	84.11 Umumiy tushdagi davlat boshqaruvi	84.11.1 Davlat hokimiyati va boshqaruvining respublika idoralari faoliyati
				84.12 Sog'liqni saqlash, ta'lim, madaniyat sohasidagi xizmatlar va boshqa ijtimoiy xizmatlarni tartibga solish	84.11.2 Davlat hokimiyati va boshqaruvining hududiy idoralari faoliyati 84.12.0 Sog'liqni saqlash, ta'lim, madaniyat sohasidagi xizmatlar va boshqa ijtimoiy xizmatlarni tartibga solish

3	R seksiyasi – Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	87. Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash	87.1 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda tibbiy xizmat ko'rsatish	87.10 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda tibbiy xizmat ko'rsatish	87.10.0 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda tibbiy xizmat ko'rsatish
			87.2 Ruhiy kasallik yoki giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish bilan kasallangan yoki tashxisi bo'lgan shaxslar uchun yashash joyi bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyati	87.20 Ruhiy kasallik yoki giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish bilan kasallangan yoki tashxisi bo'lgan shaxslar uchun yashash joyi bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyati	87.20.0 Ruhiy kasallik yoki giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish bilan kasallangan yoki tashxisi bo'lgan shaxslar uchun yashash joyi bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyati
			87.3 Keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun yashash joyi bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyati	87.30 Keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun uy sharoitida parvarishlash faoliyati	87.30.0 Keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun uy sharoitida parvarishlash faoliyati
			87.9 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyatining boshqa turlari	87.91 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyati uchun vositachilik xizmati faoliyati	87.91.0 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyati uchun vositachilik xizmati faoliyati
					87.99.0 Boshqa toifalarga kiritilmagan yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyatining boshqa turlari

			88.1 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.10 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.10.0 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish
		88. Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.9 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda ko'rsatiladigan boshqa ijtimoiy xizmatlar	88.91 Bolalarni kunduzgi parvarishlash	88.91.0 Bolalarni kunduzgi parvarishlash
				88.99 Boshqa toifalarga kiritilmagan, yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda boshqa ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.99.0 Boshqa toifalarga kiritilmagan, yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda boshqa ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

TMR quyidagi kasbiy faoliyat turlari va mashg'ulotlar guruhlarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan:

T/r	Mashg'ulot guruhi kodi	Mashg'ulot guruhi nomi
1.	11200	Markaziy tashkilotlar, muassasalar va korxonalarning rahbarlari
2.	13440	Ijtimoiy ta'minot xizmatlari rahbarlari
3.	24222	Davlat siyosatini rejalashtirish bo'yicha professional-mutaxassislar
4.	26351	Ijtimoiy xizmat va ijtimoiy reabilitatsiya bo'yicha professional-mutaxassislar
5.	26352	Oila va bolalar bilan ishlash sohasida ijtimoiy ish professional-mutaxassislari
6.	34120	Ijtimoiy soha xodimlari
7.	53220	Bemorga uyda parvarishlash bo'yicha yakka tartibda xizmat ko'rsatuvchi xodim yordamchisi

3. Tarmoq tahlili

Mamlakatning kun tartibidagi asosiy masalalaridan biri ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamlarini qo'llab-quvvatlash, ularning farovonligini oshirish masalalaridir.

Yaqin davrga qadar ijtimoiy himoya tizimini muvofiqlashtiruvchi va mazkur sohada davlat siyosatini olib boruvchi organ va umuman olganda, yagona qarash mavjud bo'lmagan.

Vazirlik va idoralarga yuklatilgan vazifalarning takrorlanishi sababli yagona ma'lumotlar bazasini markazlashgan holda yuritilishiga imkon bo'lmagan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Aholiga sifatli ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish hamda uning samarali nazorat tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida" 2023-yil 1-iyundagi PF-82-son Farmoniga asosan aholiga sifatli hamda manzilli ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ko'rsatishni yo'lga qo'yish maqsadida bilan 2023-yil 1-iyun kuni Ijtimoiy himoya milliy agentligi tashkil etildi. Shuningdek, mazkur Farmonga muvofiq Agentlik aholini ijtimoiy himoya qilish va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish sohasidagi yagona davlat siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish bo'yicha vakolatli davlat organi hisoblanadi hamda o'z faoliyatini boshqa davlat organlari va tashkilotlari, ularning mansabdor shaxslaridan mustaqil ravishda amalga oshirishi belgilangan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2024-yil 30-sentabrdagi PQ-345-son qarori 4-ilovasi 17-bandiga muvofiq Ijtimoiy himoya milliy agentligi Ijtimoiy himoya sohasidagi kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashiga mas'ul sifatida belgilangan.

Ijtimoiy himoya milliy agentligi huzuridagi tashkilotlar:

1. Ijtimoiy inspeksiya;
2. Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi;
3. Ijtimoiy himoya davlat jamg'armasi;
4. Ijtimoiy siyosat laboratoriyasi;
5. Davlat ijtimoiy sug'urta jamg'armasi;
6. INTERNATIONAL INCLUSIVE HUB xalqaro tayanch inklyuziv professional ta'lim markazi;
7. Bolalarni qo'llab-quvvatlash va ijtimoiy integratsiya markazi;
8. Nogironligi bo'lgan shaxslarga ijtimoiy xizmatlar ko'rsatilishini muvofiqlashtirish markazi;
9. Paralimpiyachilarning matonat maktabi;
10. Nogironligi bo'lgan shaxslarni rehabilitatsiya qilish va protezlash milliy markazi;
11. Hamjamiyatlarni mustahkamlash va ijtimoiy farovonlikni rivojlantirish markazi;
12. Ayollarni rehabilitatsiya qilish va moslashtirish Respublika markazi;

13. Odam savdosi jabrdiydalarga yordam berish bo'yicha Respublika reabilitatsiya markazi;

14. Axborot texnologiyalari markazi.

2017-2025-yillarda O'zbekiston Hukumati tomonidan aholini ijtimoiy himoya qilish tizimini takomillashtirish sohasida keng ko'lamli islohotlarni amalga oshirdi. "2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi" ijtimoiy himoya sohasida muhim o'zgarishlarga sabab bo'ldi. Ushbu strategiya doirasida kambag'allikni qisqartirish, ijtimoiy xizmatlarni kengaytirish va aholining muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor qaratildi. Misol tariqasida, 2018-yilda ijtimoiy nafaqalar tizimi qayta ko'rib chiqilib, kam ta'minlangan oilalarga moddiy yordam ko'rsatish dasturlari kengaytirildi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentning 2022-yil 25-iyulda qabul qilingan "O'zbekiston Respublikasi aholisining ijtimoiy himoyasini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF–175-son Farmoni Xalqaro Mehnat Tashkilotining 202-sonli tavsiyasiga asoslanib, "Aholining ijtimoiy himoyasi strategiyasi"ni tasdiqladi. Mazkur strategiya ijtimoiy himoya tizimini raqamlashtirish, mahalla darajasida xizmatlarni rivojlantirish va nogironlar uchun ijtimoiy modelga o'tishni o'z ichiga olgan. Xususan, 2022-yil 1-sentabrdan boshlab onalik nafaqasi ijtimoiy sug'urta tizimiga bog'landi va minimal iste'mol savatiga asoslangan holda hisoblanadi. Shu bilan birga, "Ijtimoiy himoya yagona reyestri" tizimi joriy etilib, 2022-yil 10-martda Moliya vazirligi (hozirda Iqtisodiyot va moliya vazirligi) tasarrufiga o'tkazildi, bu esa ijtimoiy yordam dasturlarining shaffofligini oshirishga katta xizmat qildi.

O'zbekistonda aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi aholining muhtoj qatlamlarini, xususan, keksalar, nogironlar, kam ta'minlangan oilalar va yosh bolali oilalarni qo'llab quvvatlashga qaratilgan. Tizim aholining ijtimoiy jihatdan himoyaga muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlash, nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlash, voyaga yetmagan bolalarni himoya qilish, ayollarni himoya qilish, og'ir hayotiy vaziyatga tushib qolgan oilalar bilan ishlash, yakka yolg'iz va keksalar bilan ishlash va ijtimoiy ta'minot dasturlarini ishlab chiqish yo'nalishlarini qamrab oladi. 2024-yil ma'lumotlariga ko'ra, mamlakatda 3,5 million fuqaro pensiya oladi, bu umumiy aholining taxminan 9,5 foizini tashkil etadi (O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi, 2024). Mahalla tizimi esa ijtimoiy yordamni mahalliy darajada samarali taqsimlashda muhim rol o'ynaydi. Xususan, 2024-yilda mahalla tizimi orqali 1,2 million oila moddiy yordam va ijtimoiy xizmatlar bilan ta'minlangan (UNICEF Uzbekistan, 2022).

Tizimning qonunchilik asosini Yangi tahrirdagi Konstitutsiyada e'lon qilinganidek O'zbekiston "ijtimoiy davlat" ekanligi tashkil etadi.

Shuningdek, ijtimoiy himoyani mahalla darajasida tashkil etish, ijtimoiy xizmat va yordamlarni kompleks yondashuv asosida ko'rsatish, aholining og'ir ijtimoiy ahvolga tushib qolishining oldini olish, shuningdek, ijtimoiy himoyaning manzilliligi va samaradorligini oshirish hamda aholining ko'makka muhtoj qatlami

ijtimoiylashuvini ta'minlash maqsadida 2023-yil 15-oktabrdan boshlab O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Aholiga ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2023-yil 28-sentabrdagi PQ-319-son qaroriga muvofiq 28 ta tuman (shahar)da O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligining "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari ijtimoiy xodimlar guruhlaridan tomonidan ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ko'rsatishning yangi tizimi yo'lga qo'yildi.

"Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari – bu aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlariga bir joyda kompleks tarzda xizmat ko'rsatish maqsadida tashkil etilgan yagona maskanlardir. Ushbu markazlar orqali fuqarolar ijtimoiy xizmatlar, nafaqa va moddiy yordam, reabilitatsiya dasturlari, bandlik, nogironligi bo'lgan shaxslar uchun qo'llab-quvvatlash, psixologik va huquqiy maslahatlar kabi ko'plab xizmatlarni oladilar.

"Inson" markazlari qiyin hayotiy vaziyatga tushib qolgan shaxslar va oilalarga har tomonlama yordam ko'rsatadi va odamlarning og'ir ijtimoiy ahvolga tushib qolishining oldini olishga ko'maklashadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Aholiga sifatli ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish hamda uning samarali nazorat tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida" 2023-yil 1-iyundagi PF-82-son Farmoniga muvofiq hamda aholini ijtimoiy himoya qilish yo'nalishida ilmiy tadqiqot olib borish, ijtimoiy sohada kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yaratish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi huzurida Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi va Ijtimoiy siyosat laboratoriyasi tashkil etilgan.

Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi Ijtimoiy himoya milliy agentligi tomonidan vazirlik va idoralarning muvofiqlashtiriladigan hamda monitoring qilinadigan faoliyat yo'nalishlaridagi xodimlari malakasini oshirish uchun hamda oilaviy bolalar uylarini tashkil etish uchun tutingan ota-onalarni tayyorlash kurslarini tashkil etish bo'yicha davlat muassasasi, Ijtimoiy siyosat laboratoriyasi esa, aholini ijtimoiy himoya qilish sohasidagi ilmiy tadqiqotlar o'tkazish, ijtimoiy himoyaga muhtojlikning birlamchi sabablarini tahlil qilish, ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish bo'yicha ilmiy asoslantirilgan samarali va istiqbolli takliflar ishlab chiqish bo'yicha davlat muassasasi hisoblanadi.

Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi tomonidan quyidagi yo'nalishlarda o'quv kurslari tashkil etiladi:

vazirlik va idoralarning Ijtimoiy himoya milliy agentligi tomonidan muvofiqlashtiriladigan va monitoring qilinadigan faoliyat yo'nalishlaridagi xodimlari uchun malaka oshirish kursi;

tutingan ota-onalarni tayyorlash kursi;

mahallalarda kompleks ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi xodimlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursi;

hududiy boshqarmalar va “Inson” ijtimoiy xizmatlar markazlari rahbarlari va xodimlari uchun malaka oshirish va qayta tayyorlash bo'yicha o'quv kursi;

imkoniyatlari cheklangan shaxslar uchun ixtisoslashtirilgan kasb-hunar maktablari o'qituvchilari uchun o'quv kursi;

alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar uchun ixtisoslashtirilgan maktablar va maktab-internatlar, ko'p tarmoqli ixtisoslashtirilgan maktabgacha ta'lim tashkilotlari hamda ixtisoslashtirilgan o'quv-tarbiya muassasalari o'qituvchilari va tarbiyachilari uchun o'quv kursi;

“Muruvvat” bolalar internat uylari tarbiyachilari uchun o'quv kursi;

tibbiy-ijtimoiy ekspert komissiyalari xodimlari uchun o'quv kursi.

Xalqaro hamkorlik doirasida, Jahon Bankining 2024-yilda ajratgan 800 million dollarlik imtiyozli krediti ishsizlik nafaqalari, onalik foydalari va nogironlar uchun xizmatlarni kengaytirishga yo'naltirildi (World Bank, 2024). “O'zbekiston-2030” strategiyasi ijtimoiy himoyani iqtisodiy o'sish bilan uyg'unlashtirishni maqsad qilib, ijtimoiy xarajatlarni 2023-yilda davlat byudjetining 12 foiziga yetkazdi, bu 2017-yilga nisbatan 3 foizga ko'pdir (O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi, 2023). Ushbu natijalar O'zbekistonning ijtimoiy himoyalash tizimi 2017-yildan keyin sezilarli rivojlanganini ko'rsatadi. Raqamlashtirish, mahalla tizimining mustahkamlanishi va xalqaro hamkorlik tizimning samaradorligini oshirdi. Pandemiya davridagi yordam dasturlari va qashshoqlikni kamaytirish bo'yicha erishilgan yutuqlar ijtimoiy siyosatning muvaffaqiyatini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, tizim xalqaro standartlarga moslashtirilib, aholining turmush darajasini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi aholining muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlashda muhim yutuqlarga erishdi. Tizim ijtimoiy nafaqalar va boshqa xizmatlar orqali keksalar, nogironlar va kam ta'minlangan oilalarga yordam ko'rsatadi. So'nggi islohotlar, xususan, raqamlashtirish va mahalliy darajada yordam taqsimlash mexanizmlari tizimning samaradorligini oshirdi. Masalan, ijtimoiy yordam dasturlarining shaffofligi va maqsadli taqsimlanishi aholining ehtiyojlarini aniqroq qondirish imkonini berdi. Mahalla tizimi mahalliy jamoalarda ehtiyojlarni tez aniqlash va yordamni samarali yetkazishda muhim vosita sifatida namoyon bo'ldi.

Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi kelajakda yanada barqaror va keng qamrovli bo'lishi uchun bir qator islohotlarni davom ettirishi lozim. Birinchi navbatda, moliyalashtirishni ko'paytirish va iqtisodiy o'sish bilan ijtimoiy xarajatlarni uyg'unlashtirish muhimdir. Raqamlashtirish jarayonlarini qishloq hududlarida va uzoq joylashgan hududlarda kengaytirish orqali yordam taqsimotining shaffofligi va tezkorligini oshirish ko'zda tutilmoqda. Xususan, yagona raqamli platformalarni to'liq joriy etish mavjud to'siqlarni kamaytiradi va aholining barcha qatlamlari uchun xizmatlardan foydalanishni osonlashtiradi. Nogironlar va kam ta'minlangan oilalar uchun maqsadli dasturlarni rivojlantirish, ularning jamiyatga integratsiyasini va iqtisodiy faolligini oshirishga e'tibor qaratish

lozim. Nogironlar uchun inklyuziv ta'lim va bandlik dasturlari kengaytirilishi, xalqaro tajribaga asoslangan holda, ijtimoiy sug'urta tizimini yanada mustahkamlash va iqtisodiy inqirozlarga qarshi chidamli qilish uchun yangi mexanizmlar ishlab chiqilishi zarur. Mahalla tizimini yanada rivojlantirish orqali mahalliy darajada ehtiyojlarni aniqlash va yordam ko'rsatish jarayonlari soddalashtiriladi. Shu bilan birga, ijtimoiy xizmatlarning sifatini oshirish uchun mutaxassislar tayyorlash va xalqaro hamkorlikni kengaytirish, ya'ni, xalqaro tashkilotlarning tajribasidan foydalanish yo'lga qo'yiladi. Kelajakda "O'zbekiston-2030" strategiyasiga muvofiq, ijtimoiy himoya tizimi iqtisodiy o'sish bilan muvozanatlashtirilib, aholining turmush darajasini oshirishda asosiy omil sifatida xizmat qilishi kutilmoqda.

"Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari tomonidan ko'rsatiladigan ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ro'yxati:

T/r	Ijtimoiy xizmat va yordamlar nomi
Ijtimoiy himoya milliy agentligi va "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari tomonidan ko'rsatiladigan ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ro'yxati	
1.	Muhtoj shaxslarni o'zgalar parvarishiga muhtoj bo'lgan yolg'iz yashovchi hamda yolg'iz keksalar va nogironligi bo'lgan shaxslar reestriga kiritish (undan chiqarish)
2.	80 yoshga to'lgan keksalar, 1 guruh nogironligi bo'lgan shaxs yoki 18 yoshgacha nogironligi bo'lgan bolaga qarab dalolatnomasini rasmiylashtirish
3.	Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazida kunduzgi qatnov
4.	Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazida mobil xizmat
5.	Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazida qisqa va uzoq muddatli xizmatlar
6.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga uy sharoitida ijtimoiy-maishiy yordam ko'rsatish
7.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga uy sharoitida qarab turish
8.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarni tibbiy-ijtimoiy rehabilitatsiya qilish
9.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga kunduzgi qatnov asosida qarab turish
10.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga shaxsiy yordamchi xizmatini ko'rsatish
11.	Psixologik-tibbiy-pedagogik komissiya xulosasini olish
12.	Nogironligi bo'lgan shaxslarni rehabilitatsiya qilish va protezlash milliy markaziga yo'llanma berish
13.	Nogironlik nafaqasini tayinlash
14.	Protez-ortopediya moslamalari va rehabilitatsiya qilishning texnik vositalari uchun xulosa olish
15.	Nogironlik belgilash va funksionallikni baholash
16.	Nogironlik to'g'risidagi ma'lumotnoma olish
17.	Protez-ortopediya moslamalari va rehabilitatsiya qilishning texnik vositalarini ta'mirlash yoki almashtirish
18.	Kunduzgi parvarish xizmati
19.	Ijtimoiy taksi
20.	Kunduzgi parvarish xizmatini tashkil etish (YATT va MCHJlar uchun)
21.	Nogironligi bo'lgan shaxslarning avtotransport vositalarini moslashtirish xarajatlarini kompensatsiya qilish

22.	I va (yoki) II guruh nogironligi bo'lgan shaxslarning bandligini ta'minlagan yoki bandligini ta'minlashga ko'maklashgan tadbirkorlik subyektlari yoki xususiy bandlik tashkilotlariga bandlikka ko'maklashish subsidiyasini ajratish
23.	Tadbirkorlik subyektlari tomonidan I va (yoki) II guruh nogironligi bo'lgan shaxslarga surdotarjimon, psixolog yoki hamrohlik xizmatlarini yo'lga qo'yish hamda ularga ish o'rinlariga moslashtirish subsidiyasini ajratish
24.	Tazyiq va zo'ravonlik holatini qayd etish
25.	Bolalar nafaqasi yoki moddiy yordam
26.	"Ijtimoiy reyestr" kirish
27.	"Ijtimoiy reyestr" ma'lumotnomasi
28.	Yolg'iz ona (ota)larga farzandi maktabgacha ta'lim xizmatidan foydalanishi uchun moddiy yordam
29.	Artezian quduq qazish, suv nasoslarini o'rnatish hamda ichimlik suv filtrlarini xarid qilish va o'rnatish xarajatlarini qoplash
30.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (davolanish)
31.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (jarrohlik)
32.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (Oziq-ovqat)
33.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (Kiyim-kechak)
34.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (ijara)
35.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (uy-joy ta'miri)
36.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (uy-joyni moslashtirish)
37.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (kommunal xarajatlarni uchun yordam)
38.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (kommunal qarzдорlikni qoplash)
39.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (ko'mir va yoqilg'i mahsulotlari ta'minoti)
40.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (FVV bo'yicha uy-joylarni tiklash va ta'mirlash xarajatlarini)
41.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (DNK xarajatlarini qoplash)
42.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (NBSH uchun auktsiondan yer xaridiga kompensatsiya)
43.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan yordam (Ko'p qavatli uylarda pandus)
44.	"Inson uchun" kraudfanding platformasi orqali yordam
45.	"Farzandlikka oluvchilar va tutingan ota-onalarni tayyorlash" kurslarida ta'lim
46.	Vasiylik va homiylikni rasmiylashtirish
47.	Boquvchisini yo'qotganlik nafaqasi
48.	Yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni uy-joy bilan ta'minlash bo'yicha xulosa berish
49.	Voyaga yetmagan shaxslar emansipatsiya
50.	Sudlarda bola huquqi bo'yicha ishtirok etish
51.	Bolalarning mol-mulkini tasarruf etish bo'yicha hisobga olish
52.	Tutingan ota-onalar kursi ma'lumotnomasi
53.	Patronatga joylashtirish
54.	Bolani farzandlikka olish uchun nomzod sifatida ro'yxatga qo'yish
55.	Oilaviy bolalar uyini tashkil etish
56.	Yaqin qarindoshlar bilan ko'rishish huquqini ta'minlash
57.	Patronatdagi bolalarga kiyim-bosh uchun moddiy yordam
58.	Vasiylik yoki homiylikni tugatish
59.	"Ona uyi" resurs markazi xizmati
60.	"Onalar maskani" xizmati

61.	“Mehr daftari” orqali yordam (kasb-hunarga o‘qitish)
62.	“Mehr daftari” orqali yordam (tadbirkorlik uchun asbob-uskuna yoki mehnat qurollari)
63.	“Mehr daftari” orqali yordam (musiq va sport inventarlari uchun)
64.	“Mehr daftari” orqali yordam (OTMga kirish uchun tayyorlanish)
65.	“Mehr daftari” orqali yordam (OTM kontrakt to‘lovi)
66.	“Mehr daftari” orqali yordam (xalqaro imtihon tizimlari bo‘yicha imtihon xarajati kompensatsiyasi)
67.	“Mehr daftari” orqali yordam (kiyim-kechakka yordam)
68.	“Mehr daftari” orqali yordam (zarur uy jihozlari bilan ta‘minlash)
69.	“Mehr daftari” orqali yordam (turar joyni jihozlash xarajatlarini to‘lash)
70.	“Mehr daftari” orqali yordam (jarrohlik amaliyotisiz davolanish hamda jarrohlik amaliyoti xarajatlarini qoplash)
71.	“Mehr daftari” orqali yordam (safarbarlik chaqiruvi to‘lovi)
72.	“Mehr daftari” orqali yordam (haydovchilarini tayyorlash kursi xarajatlari)
73.	“Mehr daftari” orqali yordam (OBU ta‘mirlash uchun mablag‘)
74.	Hayotiga xavf bo‘lgan bolalarni ro‘yxatga olish
75.	Ota-onalik huquqlarini tiklashda yordam
76.	18 yoshgacha bo‘lgan onalarga tushuntirish berish
77.	Sanatoriylarga yo‘llanma
78.	Ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash markaziga joylashtirish
79.	“Muruvvat” uylariga joylashtirish
80.	Yoshga doir nafaqa
81.	Nogironligi bo‘lgan farzandi bor onalarga yoshga doir nafaqa
82.	Fuqaroning vafoti bilan olinmay qolgan nafaqani olish
83.	Nafaqalarni qayta hisoblash
84.	Nafaqani boshqa manzilga ko‘chirish
85.	Nafaqa oluvchida vasiy yoki homiyni o‘zgartirish
86.	Nafaqa guvohnomasi berish
87.	Nafaqani naqd shaklga o‘tkazish
88.	Nafaqalarni vaqtinchalik to‘xtatish
89.	To‘xtatilgan nafaqalarni tiklash
90.	Muddati tugagan nafaqalarni vaqtinchalik tiklash
91.	Bedarak yo‘qolgan fuqarolarga nafaqa tayinlash
92.	Boquvchisini yo‘qotganlik nafaqasini chet elda o‘qiydigan farzandi uchun muddatini uzaytirish
93.	To‘langan nafaqalar miqdori haqida ma‘lumotnoma
94.	Tabiiy gaz hamda elektr energiyasi xarajatlari bo‘yicha kompensatsiya
95.	Isitish mavsumida ehtiyojmand oilalarga bir martalik moddiy yordam
96.	Psixologik xizmat (Kognitiv terapiya)
97.	Huquqiy masalalarda yordam
98.	Bolalikdan nogironlik nafaqasi
99.	Parvarishlash nafaqasi
100.	Yolg‘iz keksalarga oylik moddiy yordam (reestrdagi)
101.	Homiladorlik va tug‘ish nafaqasi
102.	OBU yashash xarajatlari uchun nafaqa
103.	Patronatdagi bolalarga parvarishlash va kiyim-kechak uchun nafaqa
104.	Suyunchi puli
105.	Dafn etish nafaqasi

106.	JIEMdan ozod etilgan shaxslarga moddiy yordam
107.	Ayollarni reabilitatsiya qilish markaziga joylashtirish
108.	“Ijtimoiy karta” taqdim etish
109.	Zo‘ravonlikdan jabrlangan, o‘ziga nisbatan zo‘ravonlik sodir etilishi xavfi ostida bo‘lgan va ijtimoiy jihatdan xavfli ahvolda bo‘lgan bolalarga qisqa muddatli ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
110.	Zo‘ravonlikdan jabrlangan, o‘ziga nisbatan zo‘ravonlik sodir etilishi xavfi ostida bo‘lgan va ijtimoiy jihatdan xavfli ahvolda bo‘lgan bolalarga uzoq muddatli ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
111.	Zo‘ravonlikdan jabrlangan, o‘ziga nisbatan zo‘ravonlik sodir etilishi xavfi ostida bo‘lgan va ijtimoiy jihatdan xavfli ahvolda bo‘lgan bolalarga tunu kun ko‘rsatiladigan ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
112.	Zo‘ravonlikdan jabrlangan, o‘ziga nisbatan zo‘ravonlik sodir etilishi xavfi ostida bo‘lgan va ijtimoiy jihatdan xavfli ahvolda bo‘lgan bolalar uchun “Mehrli oila” xizmatini tashkil qilish
113.	“Erta aralashuv” xizmati ko‘rsatilishini tashkil etish
114.	“Yangi kun” kunduzgi qatnov asosida qarab turish xizmatini tashkil etish
115.	18 yoshgacha bo‘lgan uzoq muddat parvarishga muhtoj bolalar va ruhiy holati buzilgan I va II guruh nogironligi bo‘lgan shaxslarga uy sharoitida qarab turish xizmatini tashkil etish
116.	Kichik hajmli “Madad” uylari xizmatini tashkil etish
117.	Kichik hajmli ijtimoiy ko‘mak markazlariga joylashtirish
Ijtimoiy himoya milliy agentligi va “Inson” ijtimoiy xizmatlar markazlari tomonidan talabnoma kiritish orqali (referal) ko‘rsatiladigan ijtimoiy xizmatlar va yordam ro‘yxati	
118.	Chuqurlashtirilgan tibbiy ko‘rikdan o‘tkazish
119.	Madaniy tadbirlarda qatnashishni tashkil etish
120.	Bepul dori-darmon bilan ta‘minlashni tashkil etish
121.	Sanitariya-epidemiya qarshi tadbirlarini o‘tkazish
122.	Tibbiy reabilitatsiya qilish bo‘limlarida statsionar reabilitatsiya
123.	Nogironligi bo‘lgan shaxslarni adaptiv sport guruhlariga yo‘naltirish
124.	Nogironligi bo‘lgan shaxslar bandligini ta‘minlash
125.	Kasb-hunarga o‘qitishga yo‘naltirish
126.	Farzandlarni ta‘lim muassasalariga vaqtincha joylashtirish
127.	Himoya orderini berish uchun so‘rovnoma
128.	Imtiyozli oliy ta‘limga yo‘naltirish
129.	IIV shelterlariga joylashtirish
130.	Muassasalarda vaqtincha ro‘yxatdan o‘tkazish
131.	MTMga joylashtirish
132.	Birlamchi ko‘mak xonasiga joylashtirish
133.	JIEMdan ozod etilgan shaxslarni kvota doirasida bandligini ta‘minlash
134.	Yetim bolalarni kvota doirasida bandligini ta‘minlash

4. Tarmoqqa tegishli kasblar ro'yxati

MMK-2025 ga muvofiq tarmoqqa tegishli kasblar ro'yxati quyidagi jadvalda keltiriladi:

T/r	Lavozim va kasblar kodi	Lavozim va kasblar nomi
1.	11200	Ijtimoiy himoya tizimi markaziy tashkiloti direktori va o'rinbosarlari
2.	13440002	Ijtimoiy xizmatlar va ijtimoiy himoya tizimi rahbari (boshqarma, bo'lim boshlig'i)
3.	13440004	Ijtimoiy xizmat ko'rsatish markazi direktori
4.	24222006	Ijtimoiy himoya siyosati va strategik rivojlanish bo'yicha professional-mutaxassis
5.	26351	Ijtimoiy himoya sohasida ilmiy xodimlar va ilmiy tadqiqotchilar
6.	26351	Ijtimoiy himoya tizimida koordinator (ijtimoiy xizmatlarni muvofiqlashtirish bo'yicha professional-mutaxassis)
7.	26351	Ijtimoiy xizmatlarni tashkil etish bo'yicha professional-mutaxassis (supervayzer)
8.	26351	Ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish va monitoring qilish bo'yicha professional-mutaxassis
9.	26351	Ijtimoiy xizmatlar sifat nazorati bo'yicha professional-mutaxassis
10.	26351	Nogironligi bor shaxslarni funksional baholash bo'yicha professional-mutaxassis
11.	26351004	Ijtimoiy ish bo'yicha professional-mutaxassis
12.	26351	Qariyalar va nogironlarga qarash bo'yicha ijtimoiy ish professional-mutaxassisi
13.	26351	Parvarishlash xizmatlarini tashkil qilish bo'yicha professional mutaxassis
14.	26351	Ijtimoiy reabilitatsiya bo'yicha professional-mutaxassis
15.	26351006	Ijtimoiy xodim
16.	26352	Bolalarni ijtimoiy himoya qilish bo'yicha professional-mutaxassis
17.	26352	O'g'ir ijtimoiy vaziyatdagi shaxslar va oilalarni ijtimoiy himoya qilish bo'yicha professional-mutaxassis
18.	53220	Parvarishlash xizmatlarini ko'rsatuvchi xodim

5. Yangi ishlab chiqilishi rejalashtirilgan kasbiy standartlar haqida ma'lumot

T/r	Kasbiy standartlar soni	Qamrab olinadigan lavozim (kasb)lar soni	Ishlab chiqiladigan yil va oy
1.	1	1	2025-yil, dekabr
2.	2	4	2026-yil, dekabr

6. Tarmoq malaka ramkasi malaka darajalarining tavsifi

Malaka darajasi		Bilim	Ko'nikma (mahorat)	Mas'uliyat va mustaqillik	Kasbiy faoliyat turlari va lavozim (kasb)lar kodi hamda nomi
Milliy malaka ramkasi (MMR)	Tarmoq malaka ramkasi (TMR)				
1	1	Ijtimoiy himoya sohasida elementar va boshlang'ich umumiy bilimlar; Ijtimoiy yordamning asosiy tushunchalari, aholining zaif qatlamlari to'g'risida umumiy ma'lumotlar	Belgilangan qoidalarga muvofiq standart va oddiy vazifalarni bajarish; Fuqarolarga oddiy ma'lumot berish va yordamchi ishlarni amalga oshirish	O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; O'zganing bevosita nazorati va kuzatuv ostida ishlash	-
2	2	Ijtimoiy himoya sohasida umumiy amaliy bilimlar; Ijtimoiy xizmat turlari, fuqarolarning huquqlari va yordam olish tartibi haqida asosiy ma'lumotlar	Standart vazifalarni oddiy qoidalar va instrumentlar yordamida bajarish va yo'riqnoma bo'yicha harakat qilish, masalan, oddiy ariza qabul qilish yoki bazaviy maslahat berish	O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; Nazorat ostida standart va oddiy vazifalarni bajarish	-
3	3	Ijtimoiy himoya sohasida umumiy amaliy va kasbiy bilimlar; Ijtimoiy yordam dasturlari, aholining turli guruhlari bilan ishlash usullari	Belgilangan vazifalarni bajarish va muammolarni hal qilish uchun asosiy usullar, vositalar, materiallar va ma'lumotlarni saralash va foydalanish; Aholi muammolarini aniqlash va oddiy yechimlar taklif qilish	O'z harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik; Muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib cheklangan darajada mustaqil qaror qabul qilish; O'z faoliyatini belgilangan tartibda tashkil etish; Bevosita rahbar	88.10. Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish 53220 Uyda parvarishlash

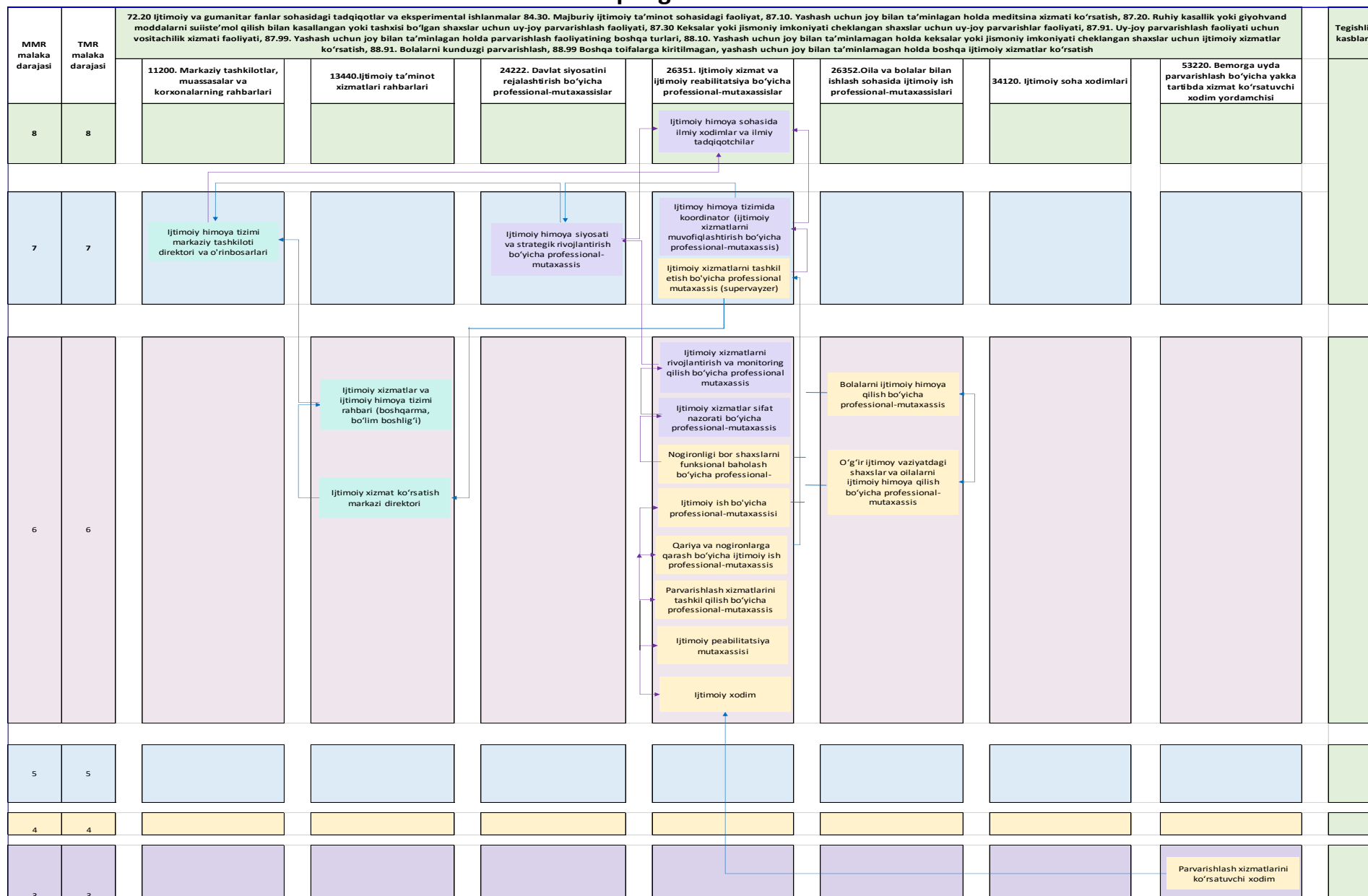
				yoki mas'ul mutaxassisning umumiy nazorati ostida ishlash	xizmatlarini ko'rsatuvchi xodim
4	4	Ijtimoiy himoya sohasida keng qamrovli amaliy va nazariy bilimlar; Ijtimoiy ishning psixologik va huquqiy asoslari, individual dasturlarni tuzish usullari	Mehnat holati va uning oldindan aytish mumkin bo'lgan o'zgarishlarini baholashni talab qiladigan muammolarni hal qilish; Fuqaroning individual ehtiyojlarini baholash va yordam dasturini rejalashtirish	O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; Ijtimoiy himoya sohasida o'z faoliyatini mustaqil rejalashtirish va tashkil qilish; Fuqarolar bilan individual ishlash	
5	5	Ijtimoiy himoya sohasida ixtisoslashgan nazariy va amaliy bilimlar; Ijtimoiy rehabilitatsiya, oila va bolalar himoyasi bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar mazmun-mohiyati; Ijtimoiy-psixologik yordam asoslari	Muammolarga ijodiy yechimlarni ishlab chiqish	Biriktirilgan xodimlar harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; Ijtimoiy himoya sohasidagi mehnat jarayonlarini mustaqil boshqarish va nazorat qilish	
6	6	Ijtimoiy himoya sohasida keng va integratsiyalashgan bilimlar; Ilmiy asoslar, ilmiy va nazariy muammolarni amaliy qo'llash, shuningdek, eng muhim nazariyalar va usullar; Ijtimoiy ishning monitoringi va prognozlash usullari;	Turli standartlar va tez o'zgaruvchan talablarni hisobga olgan holda yangi yechimlarni ishlab chiqish, faoliyat, usullar va ularning natijalarini baholash; Individual dasturlarni amalga oshirish va ijtimoiy xizmatlarni muvofiqlashtirish	Oldindan aytib bo'lmaydigan ijtimoiy himoya muhitida qarorlar qabul qilish va biriktirilgan xodimlarning kasbiy rivojlanishini boshqarish uchun javobgarlik; Ijtimoiy xizmatlar sohasida qarorlar qabul qilish va mas'uliyatni o'z zimmasiga olish, murakkab texnik va kasbiy faoliyat va loyihalarni boshqarish, biriktirilgan	84.11 Umumiy tusdagi davlat boshqaruvi 13440002 Ijtimoiy xizmatlar va ijtimoiy himoya tizimi rahbari (boshqarma, bo'lim boshlig'i) 13440004 Ijtimoiy xizmat ko'rsatish markazi direktori

		Mehnat migratsiyasi va demografiya asoslari		xodimlarning professional rivojlanishiga rahbarlik qilish va jamoadagi muammolarni hal qilish	88.10 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish faoliyati 26351 Ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish va monitoring qilish bo'yicha professional-mutaxassis 26351 Ijtimoiy xizmatlar sifat nazorati bo'yicha professional-mutaxassis 26351 Nogironligi bor shaxslarni funksional baholash bo'yicha professional-mutaxassis 26351004 Ijtimoiy ish bo'yicha professional-mutaxassis 26351 Qariyalar va nogironlarga qarash bo'yicha ijtimoiy ish professional-mutaxassisi 26351 Parvarishlash xizmatlarini tashkil qilish bo'yicha professional mutaxassis
--	--	---	--	---	---

					26351 Ijtimoiy reabilitatsiya bo'yicha professional mutaxassis 26351006 Ijtimoiy xodim 26352 Bolalarni ijtimoiy himoya qilish bo'yicha professional-mutaxassis 26352 O'g'ir ijtimoiy vaziyatdagi shaxslar va oilalarni ijtimoiy himoya qilish bo'yicha professional-mutaxassis
7	7	Ijtimoiy himoya sohasida innovatsion yondashuvlar va/yoki ilmiy tadqiqotlar; Bir soha yoki turli sohalarga oid o'zaro bog'liq bilimlar; Ijtimoiy siyosatni shakllantirish, monitoring va baholash usullari	Yangi bilim va texnologiyalarni ishlab chiqish; Turli sohalardagi bilimlarni birlashtirish, ilmiy tadqiqot va/yoki innovatsiyalarda talab qilinadigan muammolarni, shu jumladan, strategik muammolarni hal qilish; Ijtimoiy himoya siyosatini ishlab chiqish	Oldindan aytib bo'lmaydigan sharoitlarda qaror qabul qilish, jamoalar strategik faoliyatini ko'rib chiqish uchun javobgarlik; Yangi strategik yondashuvlarni talab qiladigan murakkab, oldindan aytib bo'lmaydigan ijtimoiy himoya faoliyati yoki muhitini boshqarish, loyihalash va o'zgartirish; Ijtimoiy siyosat takliflari va resurslarni jalb qilish	84.11 Umumiy tUSDagi davlat boshqaruvi 11200 Ijtimoiy himoya tizimi markaziy tashkiloti direktori va o'rinbosarlari 24222006 Ijtimoiy himoya siyosati va strategik rivojlanish mutaxassisi 84.12 Sog'liqni saqlash, ta'lim, madaniyat sohasidagi xizmatlar va boshqa ijtimoiy xizmatlarni tartibga solish 26351 Ijtimoiy himoya tizimida koordinator (ijtimoiy xizmatlarni muvofiqlashtirish

					bo'yicha professional-mutaxassis) 88.99 Boshqa toifalarga kiritilmagan, yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda boshqa ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish 26351 Ijtimoiy xizmatlarni tashkil etish bo'yicha professional mutaxassis (supervayzer)
8	8	Murakkab g'oyalarni tanqidiy tahlil qilish, baholash va sintez qilish uchun zarur bo'lgan ilmiy va kasbiy faoliyat sohasidagi eng ilg'or innovatsion va ixtisoslashgan bilimlar; Ijtimoiy himoya sohasidagi global tendensiyalar, tadqiqot natijalarini prognozlash va milliy siyosatni rivojlantirish tamoyillari	Yangi bilim va yechimlarga olib keladigan loyihalarni tadqiq qilish, ishlab chiqish va amalga oshirish, ilmiy va innovatsion faoliyat natijalarini prognoz qilish, kasbiy va ijtimoiy sohada keng ko'lamli o'zgarishlarni amalga oshirish, murakkab sanoat va ilmiy jarayonlarni boshqarish, ixtisoslashgan ilmiy tadqiqot, ishlanmalar va innovatsiyalar sohasidagi yangi muammolarni aniqlash va yechimlarini topish; Milliy ijtimoiy himoya tizimini rivojlantirish va baholash	O'zining va ilmiy jamoaning tadqiqot natijalari, shuningdek, ularning mamlakat va xalqaro miqyosdagi iqtisodiy samarasi uchun mas'uliyat; Yirik institutsional tuzilmalar darajasida qarorlar qabul qilish va strategiyani belgilash, murakkab ijtimoiy, sanoat va ilmiy jarayonlarni boshqarish, yangi va murakkab g'oyalarni tanqidiy tahlil qilish, baholash va sintez qilish, jamiyatning texnik, ijtimoiy va madaniy taraqqiyoti uchun strategik qarorlar qabul qilish; Ijtimoiy himoya sohasidagi milliy strategiyalarni ishlab chiqish va amalga oshirish	72.20 Ijtimoiy va gumanitar fanlar sohasidagi tadqiqotlar va eksperimental ishlanmalar 26351 Ijtimoiy himoya sohasida ilmiy xodimlar va ilmiy tadqiqotchilar

7. Tarmoqning funksional xaritasi

**8. Tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot
(korxona)lar to'g'risida ma'lumot**

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	Ijtimoiy himoya milliy agentligi Hududlarda ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i	Komilov Qobilbek Ixtiyor o'g'li
2	Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi direktori	Davletyarov Azamat Sobirjonovich
3	Hamjamiyatlarni mustahkamlash va ijtimoiy farovonlikni rivojlantirish markazi direktor o'rinbosari	Umarbekova Yulduzxon Azimjonovna
4	Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti "Ijtimoiy ish" kafedrasi mudiri	Latipova Nodira Muxtorjonovna
5	Ijtimoiy himoya milliy agentligi Hududlarda ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish boshqarmasi bosh mutaxassisi	Esonov Baxtiyor Axror o'g'li

Mazkur Tarmoq malakalar ramkasi Ijtimoiy himoya sohasidagi kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashining 25-may 2026-yildagi 1-son yig'ilishida muhokama qilingan.

Milliy malaka tizimini rivojlantirish institutining 11-iyun 2026-yildagi TMR-033-son xulosasi.

Ijtimoiy himoya sohasi

TARMOQ MALAKA RAMKASI

Ijtimoiy himoya sohasidagi kasbiy malakalarni
rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashi

